

నిన్నదారి జ్ఞాపకాలు

- డా. గాయత్రీదేవి



1974 నుంచి దాదాపు ఒక దశాబ్దం పాటు ఆశేష ఆంధ్ర శ్రోతలనీ ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రానికి కట్టిపడేసిన కార్యక్రమం - ధర్మ సందేహాలు(వ్యాసపీఠం). ఆ కార్యక్రమం అంత ఆసక్తికరం కావడానికి ముఖ్యకారణం శ్రీ ఉషశ్రీ - ఉషశ్రీగారి గంభీరగళం, అనితరసాధ్యమైన కథనశైలి. ఆ రోజుల్లో ఆదివారం మధ్యాహ్నం ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రం నుండి ఈ కార్యక్రమం ప్రసారమయ్యే సమయంలో ఏ పూటకాపూట సంపాదించుకుంటే కానీ రోజుగడవని రిక్షా వాళ్ళు కూడా బేరం దొరికినా రిక్షా కట్టేవారు కాదు, కార్యక్రమం పూర్తయేవరకూ. ఏ కిళ్ళీ కొట్టు దగ్గరో చేరి, భక్తిశ్రద్ధలతో 'ధర్మసందేహాలు' కార్యక్రమం విన్నాకనే బేరం చూసుకునేవారు. అంతగా పామరులనీ పండితులనీ సమంగా ఆకర్షించింది ఆ కార్యక్రమం. ఆ ఆకర్షణ ఎంతంటే - నాలుగు దశాబ్దాల తర్వాత ఈ రోజుకి కూడా రామాయణ, భారతాల ప్రవచనాలంటే ఉషశ్రీ గారినే గుర్తుచేసుకుంటున్నారు.

ఉషశ్రీ గళానికి ఉన్న శక్తి కలానికి కూడా ఉంది. ఉషశ్రీ రాసిన రామాయణ, భాగవత, భారత కథలని చదువుతోంటే విన్నట్లే ఉంటుంది. ఆయన కలం నుండి జాలువారిన రచనలు ఒక్కొక్కటి ఎన్నో లక్షల ప్రతులుగా ప్రజల దగ్గరకి చేరి వాళ్ళ ఇళ్ళల్లో గుండెల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయాయి.

ఉషశ్రీగారి సాహిత్యాన్ని ఈ తరానికి అందించడంలో విశేషమైన కృషి చేస్తున్నారు, వారి కుమార్తె డా. గాయత్రీ దేవిగారు.

'నాన్నగారి జ్ఞాపకాలు' శీర్షికలో డా. గాయత్రీదేవిగారు ఉషశ్రీగారి జీవితాన్ని ఈ తరం పాఠకులకు 'కౌముది' ద్వారా అందిస్తున్నారు.

(క్రిందటి సంచిక నుంచి తరువాయి)



నాన్న-- ప్రకృతి

ఇంట్లో ఉన్నప్పుడల్లా ఉత్తి పంచెతోనే ఉండేవారు నాన్న. చొక్కాలూ, బనియన్నూ నాన్న ఒంటికి పడేవి కావు. ఆ పంచె కూడా పైకి మడతపెట్టే కట్టేసే వారు. ఒక్కో సారి అలానే వీధిలోకి కూడా వెళ్ళిపోయేవారు.

అలా ఉంటే గాలి బాగా తగులుతుందని అనిపించేది నాన్నకి. చల్ల గాలి తగిలితే చాలు చిన్నపిల్లాడిలా సంబరపడిపోయేవారు.

కొంచెం గాలి వీచడం మొదలెట్టగానే ఇంటి ముందున్న ఖాళీ స్థలంలో అటూ ఇటూ తిరిగేస్తూ ఆహా, ఓహో ఏం గాలి....అంటూ

ఆనందించేవారు.

ఇంక ఆ గాలికి చినుకులు కూడా తోడయ్యాయా, నాన్న సంతోషానికి అవధులు ఉండేవి కావు.

అప్పుడు తన చిన్నప్పటి ఆలమూరు రోజులు గుర్తు తెచ్చుకుని, అక్కడ వేపచెట్టు గురించి చెప్పేవారు. ఎంతైనా ఆ వేపచెట్టు గాలి ఇక్కడ రాదనేవారు. ఆ ఊరి చెరువుగట్టు గురించి చెప్పేవారు. ఆనీళ్ళలో ఈదులాడ్డం గురించి చెబుటూండేవారు.

మా నాన్న ప్రకృతి మనిషి. మట్టి, నీళ్ళూ, మొక్కలూ వాటితో ఎంత మమేకం అయిపోయేవారో.

ఇదంతా మంచి సొంతిల్లు కట్టుకున్న తర్వాతే తెలిసింది. అద్దె ఇళ్ళలో ఉన్నన్నాళ్ళూ చుట్టూ నేల ఉన్న ఇళ్ళు ఎక్కడవి?

సొంతిటి ముందు ఖాళీ స్థలంలో ఎన్ని మొక్కలు వేసారో. పొద్దున్న లేస్తూనే మొక్కల దగ్గరకి వెళ్ళిపోయి, ఏ మొక్కకి మొగ్గేసిందో, ఏ మొగ్గ పువ్వైందో, ఏ పువ్వులోంచి పిందె వస్తోందో, ఏ పిందె కామ్రై పండవుతోందో చూస్తూ మురిసిపోయేవారు. లేత చిక్కుడుకాయలో, బెండకాయలో కనిపిస్తే - వాటిని ఆప్యాయంగా నిమరుతూండేవారు.

గేట్ కి అటూ ఇటూ రెండు కొబ్బరి మొక్కలు, వేయించారు. ఇంట్లో ఓ వేపచెట్టు కూడా వేయించారు, ఆలమూరు ఇంట్లో లాగ. వేపగాలి ఆరోగ్యం అంటూ ఉండేవారు. వేప్పల్ల తోనే దంతధావనం. అదీ మొక్కల మధ్య తిరుగుతూనే. మొహం కడిగినా, కాళ్ళు కడిగినా - నీళ్ళు మొక్కల్లోకి పోవల్సిందే.

మనవరాల్ని చంకనేసుకుని ఇంటి చుట్టూ తిరిగేవారు. అది ఓక్కో పువ్వుని చూపిస్తూ "పువ్వా పువ్వా" అనేది. అది చూపించిన ప్రతి పువ్వు దగ్గరకీ దాన్ని తీసుకెళ్ళేవారు. ఎంత ఆహ్లాదకరమైన దృశ్యం-- ఎలా మరిచిపోతాను అంతటి కమనీయమైన సంఘటనని.

గాలీ, నీరూ, నేలూ, ఆకాశం, కొండా, కొమ్మూ, పువ్వా - అన్నీ నాన్నని గుర్తుకు తీసుకు వస్తాయి. ఎందుకంటే అవన్నీ అంటే నాన్నకి చాలా ఇష్టం.

సాయంత్రం సూర్యాస్తమయం నుండి ఉదయం సూర్యోదయం వరకూ మా ఇంటి డాబా నాన్న సామ్రాజ్యం. దాని మీదే నడక. దాని మీదే పడక. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు నాన్న నేస్తాలు. మా ఇంటికి ఓ పక్కనున్న కొండలు నాన్న స్నేహితులు.

నాన్న వెనకే మేమూ ఒకరొకరమే డాబా మీదకి చేరే వాళ్ళం. ఎన్ని నేర్చుకున్నాం నాన్న దగ్గర. నాన్న పాఠంలా చెప్పి కాదు. అలా నాన్న దగ్గర కూచుని, నాన్న పక్కన నడిచి.

ఎన్ని నేర్చుకున్నాం అన్న మాట నిజమే కానీ, ఎంత నేర్చుకుని ఉండాల్సింది. నాన్నని గురువు గారిగా ఆంధ్రదేశం అంతా గౌరవిస్తోంటే, ఇంట్లో ఆ వాసనే పడనియ్యలేదు నాన్న. మాకు నాన్నగానే ఉన్నారు. అది నాన్న గొప్పతనం. మేమూ ఆయనని మా నాన్న గానే అనుకున్నాం. అది మా అజ్ఞానం. ఐతే అందులో ఆనందం లేకపోలేదు కానీ చాలా నేర్చుకోలేకపోయామే అన్న విచారమూ ఉంది.

నాన్న దగ్గర నేర్చుకోవల్సినవి ఎన్నున్నాయి?

ఈ రోజు నేను అందరికీ ఆయుర్వేదంలో అనారోగ్యం రాకుండా ఉండేందుకు పాటించాల్సిన దినచర్యల గురించి చెప్పేవన్నీ నాన్న ఆనాడు పాటిస్తూనే ఉండేవారు. నాన్న ఆహార విహారాలు ప్రకృతి నియమానుసారం ఉండేవి.

మా ఇంట్లో దంపుడు బియ్యం అన్నమే తినే వాళ్ళం.

ప్రతిరోజూ ఉదయమే క్రమం తప్పకుండా వాకింగుకి వెళ్ళేవారు నాన్న. సరదాగా చేత్తో ఒక కర్ర తీసుకెళ్ళేవారు, ఆయనకి దాని అవసరం లేకపోయినా. అది వీధి కుక్కల్ని తరమడానికి ఉపయోగించేది.

రాగిచెంబులో రాత్రి నీళ్ళు పోసుకుని ఉంచుకుని ఉదయమే తాగేవారు.

రాగిచెంబంటే - రాగి కడియం గుర్తొస్తోంది. నాన్న భుజం నొప్పితో బాధ పడేవారు. ఆనొప్పి ఎందుకు వచ్చేదో తెలియదు కానీ - తన డైరీల్లో భుజం నొప్పి వల్ల ఈ రోజు ఏపని చెయ్యలేకపోయానని రాసుకున్న రోజులు చాలానే ఉన్నాయి. దేనికైనా డాక్టర్ దగ్గరకి వెళ్ళిపోడం, మందులు వేసేసుకోడం - నాన్న వల్ల కాని పని. ఎవరో చెప్పారని - భుజం నొప్పి తగ్గడానికి - రాగి కడియం వేసుకోడం మొదలెట్టారు. అది బానే పని చేసింది కూడా.

రాగి కడియం ప్రయోజనాల గురించి ధర్మసందేహాలలోనూ, ఇతరత్రాకూడా నాన్న అందరికీ చెప్పడం.... అవసరానికి కొందరూ... అందానికి కొందరూ రాగి కడియాలు వాడడం మొదలెట్టారు ఆ రోజుల్లో... రాగి కడియం ఓ ట్రెండ్ గా మారింది అప్పట్లో...

నాన్నకి చిన్నప్పట్నుంచీ వచ్చిన అలవాట్లు - వారానికోసారి చెవిలో నూనె పోసుకోడం, మూణ్ణెల్లకోసారి కడుపులో ఆముదం పోసుకోడం. మా చిన్నప్పుడు మాకూ అలవాటు చేసారు.

నాన్న అలవాట్లు చాలా వరకూ ప్రకృతికి దగ్గరగానే ఉండేవి.

★★★★★★★★★★

ప్రకృతికి దగ్గరై పోవడం నాన్న నైజం. అలాగే మనుషుల్ని దగ్గరగా చేర్చుకోడం నాన్న ప్రకృతి.

చిన్నప్పుడు ఆలమూరులో కలిసి పెరిగిన సత్యం మావయ్యా, కనకాల బాబయ్యా, నాన్నా- ఎంత పెద్దై, ఏం పనులు చేస్తున్నా - కలుస్తూనే ఉండేవారు. సుబ్బావయ్య ఐతే చెప్పనే అక్కర్లేదు. మనం విజయవాడకి వెళ్ళిన కొత్తలో - ఆయన ఇంట్లోనే ఉన్నాం. ఆయన మనింటికి వస్తూనే ఉండేవారు.

భీమవరం కాలేజీ రోజుల్లో నాన్నతో జతకట్టిన - కే కే రామానుజాచార్యులు గారిదీ, నాన్నదీ ఎంత గాఢమైన బంధమో! అరవైలలో నాన్న కథాసంకలనాలు వెయ్యడమైనా, ఎనభైలలో నా పెళ్ళి పనుల్లో సాయం చెయ్యడమైనా, నాన్న రిటైరయ్యాక ఒచ్చిన డబ్బుని బేంకుల్లో పెట్టించడమైనా - అన్నీ ఆయన సొంత పనుల్లా చేసారు.

నాన్న తన కష్టాలనీ, బాధలనీ - అన్నింటినీ ఆయనకి రాసుకునే వారు. నాన్నరు. ఆనందాలని కూడా ఆయనతో పంచుకునే వారు. ఆయనా నాన్నా ఎన్ని ఉత్తరాలు రాసుకున్నరో. నాన్న అరవైలలో ఆయనకి రాసిన ఉత్తరాలని దశాబ్దాల పాటు అలా భద్రంగా దాచుకున్నారు ఆచార్యులు గారు.... అందులో కొన్ని నాన్న జ్ఞాపకంగా మాకు ఇచ్చారు. ఆ అనుబంధం అపూర్వం.

జీవితంలో ధనాన్ని పెద్దగా సంపాదించుకోలేదు కానీ ముఖ్యమైనవాటిని మూడింటిని సాధించుకున్నారు. సాహిత్యం మీద పట్టు. ప్రజల అభిమానం. ఈ రెండింటి కన్న ముఖ్యమైంది - మంచి స్నేహితులు.

ఎంతమంది స్నేహితులు మా ఇంటికి వస్తూ ఉండేవారో. ఎంతో మంది మిత్రుల దగ్గరకి నాన్న దగ్గరకి నాన్న వెళ్తూండేవారు.

విశాలాంధ్ర సంపాదకులు రాఘవాచారి గారిల్లు విజయవాడలో మా ఇంటికి దగ్గర్లోనే ఉండేది. చూసేవాళ్ళకి వైరుధ్యాల కలయికలా ఉండేది కానీ - మీ వాళ్ళిద్దరికీ మాత్రం కాదు. రిద్దరికీ ఒకరికంటే ఒకరికి అభిమానపూర్వకమైన గౌరవం ఉండేది.

ఇద్దరూ కలిసి నడవడం చూసిన వాళ్ళు - కార్ల మార్కూ వేద వ్యాసుడు కలిసి నడుస్తున్నారని అనేవారు.

సిద్ధాంతాల విభేదంతో ఇద్దరికీ పెద్దగా పనిలేదు. నిజానికి లోతుగా చూస్తే - రెండింటికి తేడా లేకపోవచ్చు కూడా. అందరి బాగుని కోరుతూ జీవించమని చెప్పే మన ఇతిహాసాలు సోషలిజానికీ కమ్యూనిజానికీ వ్యతిరేకం కాదు. వ్యతిరేకం అనుకునే ఛాందసం నాన్నకి లేదు. రాఘవాచారి గారు మన వేదాలూ, ఉపనిషత్తులూ కాలంకషంగా నేర్చినాయన.

వాళ్ళిద్దరూ రెండు గొప్ప ఆలోచనలకు వారసులు. రెండింటికి మధ్య వారధులు.

అభిసారిక పత్రిక నడిపే రాంషా గారు, అభ్యుదయకవిత్వం రాసే ఆవంత్స సోమసుందర్ గారూ, పుస్తకాలు ప్రచురించే నవోదయా రామోహనరావు గారూ, చెట్లు కూలుతున్న దృశ్యాలని చూసే అజంతాగారు, పత్రికా సంపాదకులు వాకాటి పాండురంగారావు గారు, స్వాతి సంస్థాపకులు వేమూరి బలరాంగారు, లలిత సంగీతంలోని లాలిత్యాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్న పాలగుమ్మి విశ్వనాథం గారు, అవధాన కవి బేతవోలు రామబ్రహ్మం గారు - ఒకరని ఏంటి - ఓ నేపథ్యం అని ఏంటి - ఎందరో నాన్న సన్నిహితులు? ఎన్ని పేర్లని చెప్పను? కష్టపడి గుర్తుచేసుకోనక్కర్లేదు. అందరూ అలా కళ్ళ ముందు కనిపిస్తూనే ఉన్నారు.

వాళ్ళతో సాహిత్యం గురించి మాట్లాడుతూనే ఉండేవారు. కొత్త రచయితల రచనలు చదువుతూ వాళ్ళతో ముచ్చటిస్తూ మురిసిపోతూ ఉండేవారు.

ఓ పక్క పండితులూ, అవధానులూ, కవులూ, రచయితలూ, పత్రికా సంపాదకులూ నాన్న స్నేహితులు.

మరో పక్క చాకలీ, మంగలీ, పళ్ళ ఆదిలక్ష్మి, ఆముదం అమ్మే వాడూ, రిక్షారవీ, ఇడ్లీ పంతులూ - అందరూ నన్నకి ఆప్తులే.

మా చిన్నప్పుడు నాన్నకి పని చెయ్యడానికి ఓ మంగలి ఇంటికి వచ్చేవాడు. పని చెయ్యడానికి అన్నమాట ఆలమూరులో నేర్చుకున్నాను. నాన్నా అదే మాట వాడేవారు. పని చేయించుకోవడం అంటే క్షవరం చేయించుకోవడం. క్షవరం చెయ్యడంతో పాటు నాన్నకి ఒళ్ళు పట్టేవాడూ మంగలి. ఒంటికి నూనె పట్టించుకుని - ఒళ్ళు అతని చేత పట్టించుకునేవారు. అతనే జయంతికి, బుజ్జికి జుట్టు కత్తిరించేవాడు. స్నానాలు కూడా చేయించేవాడు.

అలానే చాకలితోనూనూ. సూర్యారావు పేటలో మేం ఎన్ని ఇళ్ళు తిరిగినా ఆ చాకలే బట్టలు తీసుకెళ్ళి ఉతికిచ్చేవాడు. మేం ఐటీఐ కోలనీలో సొంత ఇంటికి మారాక కూడా అక్కడకి వచ్చేవాడు. అమ్మాయి గారి పెళ్ళికి నాకు బట్టలు పెట్టాలని అంటూ ఉండేవాడు.

మాకు సూర్యారావుపేటలో ఉండగా మొదలెట్టి సొంతింటికి వెళ్ళాక కూడా పళ్ళు తీసుకొచ్చేది ఆదిలక్ష్మి. అది లక్ష్మి ది అసలు శ్రీకాకుళం. తూర్పు యాసలో అత్యీయంగా మాట్లాడే ఆ ఆదిలక్ష్మి మాటలు ఇమ్మా అలానే గుర్తున్నాయి. ఎక్కడ కనిపించినా గట్టిగా నవ్వేస్తూ ఇంకా గట్టిగా పట్టేసుకునేది. దానికి మా ఇంట్లో అందరితోనూ అనుబంధమే. దానిచేతే అమ్మ నాన్నకి దిష్టి తీయించేది. అమ్మ కానీ, మేం కానీ నీకు దిష్టి తియ్యకూడదు కదా? రూపానికి కాదు నాన్న కంఠానికి ఎంత దిష్టి తగులుతూ ఉండేదో. దిష్టి మీద నమ్మకం లేకపోయినా - ఆదిలక్ష్మి దిష్టి తీస్తోంటే - ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ - ఇవన్నీ ఏంటని అంటూనే - చిన్నపిల్లాడిలా దిష్టి తీయించుకునే వారు నాన్న.

మూడేసి నెలలకో సారి మా చేత ఆముదం తాగించేసేవారు. నాన్న చిన్నప్పుటి అలవాటది. ఓ తాములపాకులో ఇంత ఆముదం పోసి ఒక్కొక్కరి నోట్లోకి పోసేసేవారు. మేం ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూనూ. అదో ప్రహసనం. అందరికీ తాగడానికి ఆముదం కావాలి కదా? అది ఎక్కువ కాకపోయినా, నాన్న రోజూ పాదాలకి ఆముదం మర్తన చేసుకునేవారు. దాంతో మా ఇంట్లో ఆముదం వాడకం ఎక్కువే. ఇంటికి ఆముదం తెచ్చే వాడొకడుండేవాడు. వాడితో నాన్న నవ్వుతూ కబుర్లు చెప్పేవారు.

అలానే ఓ ఇడ్లీ పంతులు ఉండేవారు. మేం ఎక్కువ కొనే వాళ్ళం కాదు కానీ ఆయనా మా ఇంటికి వస్తూ ఉండేవారు. పాపం ఇంటికి వస్తున్నారని అంటూ - ఆయన దగ్గర అప్పుడప్పుడు ఇడ్లీలు కొనేవారు నాన్న.

ఇంక రిక్షారవైతే మా ఇంటి రిక్షావాడు. మాకు బాగా అలవాటై పోయాడు.

ఎవ్వరితో కలవడానికైనా, చేరడానికైనా - నాన్నకి భేదభావం లేదు. అందరితో కులాసాగా కబుర్లు చెప్పేవారు.

మనుషుల్ని దగ్గరగా చేర్చుకోవడం నాన్నకి ఇష్టమే ఐనా - దూరంగా ఉంచాల్సిన వాళ్ళని దూరంగా ఉంచడానికి భయం కానీ మొహమాటం కానీ లేవు. ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పేసేందుకు నాన్న ఎప్పుడూ వెనకాడేవారు కారు.

ఈ కాలం పెర్సనాలిటీ డెవలప్మెంట్ పుస్తకాలలో నో చెప్పడం ఎలాగో మనిషి నేర్చుకోవాలని రాస్తారు. నో చెప్పలేక మనుషులు ఇష్టంలేని పరిస్థితుల్లో ఇరుక్కుపోతారు. అందువల్ల వాళ్ళు ఇబ్బంది పడడమే కాదు - తర్వాతర్వాత నేనిందంతా చేసానని అవతలి వాళ్ళ ముందుగానో చాటుగానో అనడం మొదలెడతారు. అది మానవ సంబంధాలకి మంచిది కాదు.

అందుకే మనవాళ్ళు ఆది నిష్ఠూరం మేలంటారు. అవసరం వచ్చినప్పుడు గట్టిగా వడ్డని చెప్పడానికి మొహమాటం లేదు నాన్నకి. కొందరితో ఎంత నిర్మోహమాటంగా మాట్లాడేవారో చూసాను నేను.

ఒక్కోసారి నాన్న మాట కరుగ్గా వచ్చేది. అది కొందరికీ కష్టంగా అనిపించి ఉండచ్చును కూడా. మాట కరుకుదనం, నాన్నకి విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి నుండి అబ్బింది. ఇది నేను అంటున్న మాట కాదు , నాన్నే చెబుతుండేవారు. .

ఐతే ఆ మాట తీరు నాన్న మామూలు మాట తీరు అయిపోయింది. తెలిసిన వాళ్ళెవ్వరూ దాన్ని పట్టించుకునే వారు కాదు. నన్నయ్య గారి నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము, పల్కు దారుణాఖండల శస్త్ర తుల్యము లా ఉండేవారు.

మనుషుల మీద సానుభూతీ, నమ్మకం ఎక్కువ నాన్నకి. ఇల్లు కట్టించేడప్పుడు స్టూడెంట్స్ బుక్ సెంటర్ గోపాలరావుగారికి డబ్బివ్వడమే కానీ లెక్కలు చూసుకోలేదు. గోపాలరావు గారైతే తెలిసిన పెద్ద మనిషి. నమ్మారు.

ముక్తా మొహం తెలియని వాళ్లని కూడా నాన్న నమ్మిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఒకసారెప్పుడో ఎక్కడో కొట్లో బియ్యం కొని - ఇంకెక్కడో పనుండి వెళ్ళిపోతూ - కొట్టు దగ్గరున్న ఓ రిక్షావాడికి మనింటి అడ్రెస్ చెప్పి ఇంట్లో ఇచ్చెయ్యమని పంపించేసారు. అతనేం మాకు తెలిసిన రిక్షావాడు కాదు. మాకు ఇవ్వకుండా వెళ్ళిపోతే అని మాలో ఎవరో అడిగితే - వాడికైనా బియ్యం కావాలి కదమ్మా- వాళ్ల పిల్లలు తింటారు అని అన్నారు.

ఆ మాట నువ్వు పైకి అన్నది కాదు. నాన్న నిజంగా నమ్మి ఆచరించింది. ఎవరికైనా సాయం కావాలని అనిపిస్తే చెయ్యడానికి ఎన్నడూ నాన్న వెనకాడలేదు.

చివరగా - మేము ఎప్పుడూ చెప్పుకునే ఒక మాట , ఈ మాట ఇంతకు ముందు చెప్పినా, ఇక ముందు చెప్పినా మనస్సులో నిలిచిపోయిన ఈ మాట ఎన్ని సార్లు చెప్పుకున్నా చెప్పుకుంటూ ఉండాలనే ఉంటుంది.

బయట తనకి ఉన్న పేరు ప్రహ్యాతులని నాన్న మా ఇంటి గుమ్మంలోపలకి రానివ్వలేదు. ఇంట్లో అతి మామూలుగా ఉండేవారు. ఊరూరా సన్మానాలు జరుగుతున్నా - ఎక్కడివక్కడ వదిలేసి ఇంటికి మా నాన్నగా వచ్చేవారు. నాన్న ఇంటికి వస్తున్నారంటే - ఎదురొచ్చి మేం సేవలు చెయ్యాలని ఏ నాడూ అనుకోలేదు. పైపెచ్చు ఇంటికి వస్తూనే ఇంటి పనిలో దూరిపోయేవారు.

నాన్న పాండిత్యాన్నీ, నాన్న ఉపన్యాసాలనీ, నాన్న పేరు ప్రఖ్యాతులనీ, జనం చేసే పాదాభివందనాల్నీ - అన్నింటినీ ఇంటి గుమ్మం దగ్గరే వదిలేసి ఇంట్లోకి నాన్నలా వచ్చేవారు.

ఏం ప్రకృతి నాన్నా నీది? ఎలా మర్చిపోతాను నాన్నా నిన్నూ, నీ ప్రకృతినీ?

ఈ వ్యాసాల ఆడియోలు ఇక్కడ వినవచ్చు: [Link to Audios](#)

మా వెబ్ సైట్స్ - ushasri.com, drgayatri Devi.com

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments